

Published on *Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku* (<http://mgopslask.pl>)

[Strona główna](#) > Informacja o zmianach w pomocy społecznej (stan na 3.04.2020 r.)

Informacja o zmianach w pomocy społecznej (stan na 3.04.2020 r.) ^[1]

Informacja w związku z wejściem w życie z dniem 31 marca 2020 r. zmian w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

INFORMACJA O ZMIANACH W POMOCY SPOŁECZNEJ

(stan na 3.04.2020 r.)

I. W związku z wejściem w dniu 31 marca 2020 r. w życie zmian w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych:

1) Regulacje dotyczące finansowania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zgodnie z art. 15d powyżej wskazanej ustawy, w przypadku zawieszenia lub czasowego zamknięcia działalności ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w celu przeciwdziałania COVID-19, wojewoda przekazuje miesięczną kwotę dotacji na pokrycie bieżących kosztów ich prowadzenia.

Wysokość miesięcznej kwoty dotacji z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia:

- 1) środowiskowego domu samopomocy, w powyżej wskazanej sytuacji, jest obliczana jako iloczyn aktualnej liczby osób, posiadających decyzje o skierowaniu nie większej niż statutowa liczba miejsc w tym domu oraz średniej miesięcznej kwoty dotacji wyliczonej dla województwa, zgodnie art. 51c ust. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, z uwzględnieniem zwiększeń, o których mowa w art. 51c ust. 4 i 5 tej ustawy;
- 2) klubu samopomocy, w powyżej wskazanej sytuacji, jest obliczana jako iloczyn statutowej liczby miejsc w klubie oraz średniej miesięcznej kwoty dotacji wyliczonej dla województwa, zgodnie art. 51c ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Powyższe przepisy wchodzi w życie z mocą od dnia 8 marca 2020 r.

Zgodnie z treścią art. 51b ustawy o pomocy społecznej odpłatność miesięczną za usługi świadczone w

ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300% odpowiedniego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2. Odpłatność za usługi całodobowe w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala się w wysokości 70% dochodu osoby korzystającej z usług, proporcjonalnie do okresu jej pobytu (w przypadku usług całodobowych – biorąc pod uwagę brzmienie przepisu – odpłatność pobiera się tylko za czas, gdy osoba z tych całodobowych usług korzysta).

Jednocześnie ustawa o pomocy społecznej przewiduje, że organ może zwolnić częściowo lub całkowicie osoby zobowiązane do odpłatności za usługi w ośrodkach wsparcia, na ich wniosek. Przepis art. 64 stosuje się odpowiednio.

Natomiast art. 64 ustawy o pomocy społecznej wskazuje przykładowo (katalog otwarty) sytuacje, kiedy osoby wnoszące opłatę lub obowiązane do wnoszenia opłaty można z niej zwolnić, na ich wniosek, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W sytuacji, gdy osoby nie korzystają z usług świadczonych w powyżej wskazanych ośrodkach wsparcia z powodu zawieszenia lub czasowego zamknięcia ich działalności, odpłatność za usługi powinna zostać na ten czas uchylona (zmiana decyzji w zakresie ustalonej odpłatności – art. 106 ust. 5 ustawa o pomocy społecznej – zmiana decyzji na korzyść strony) lub w tym okresie osoby powinny zostać z odpłatności zwolnione.

Biorąc pod uwagę pojawiające się na tym gruncie pytania i wątpliwości, podjęte zostały kroki, mające na celu wskazanie wprost w przepisach, że osoby ponoszące odpłatność za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia zwalnia się na ich wniosek z odpłatności za okres niekorzystania z tych usług w związku z zawieszeniem lub czasowym zamknięciem działalności ww. ośrodków, bez konieczności przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

2) Decyzje w sprawie świadczeń z pomocy społecznej

Zgodnie z art. 15o powyżej wskazanej ustawy, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, przyznanie świadczeń, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, w szczególności osobie lub rodzinie, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie:

- 1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz
- 2) dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub
- 3) informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

Analogicznie przyznawanie lub aktualizacja prawa do świadczeń opiekuńczych, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych, oraz zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w szczególności osobie, która została poddana kwarantannie w związku z podejrzeniem o zakażenie lub o chorobę zakaźną, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sprawowania opieki może nastąpić w szczególności na podstawie: rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby ubiegającej się o świadczenie lub je otrzymującej lub od członków jej rodziny.

W powyżej wskazanych przypadkach, nie ma więc wymogu przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego w ogóle (nadal nie oznacza to możliwości przeprowadzania rodzinnego wywiadu przez telefon).

Aby uniknąć kolejnych pytań i wątpliwości, biorąc pod uwagę stale zmieniającą się sytuację związaną z wprowadzeniem kolejnych ograniczeń mających na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się COVID-19 – podjęto inicjatywę doprecyzowania w przepisach, że w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, u których nie nastąpiła zmiana danych, aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego nie sporządza się, pomimo upływu ustawowego terminu. W takim przypadku aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego sporządza się niezwłocznie po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Natomiast w każdym przypadku, gdy ustawa o pomocy społecznej wymaga przeprowadzenia wywiadu lub jego aktualizacji możliwe będzie zastosowanie zamiast niego ustalenie sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, w sposób o którym mowa w powyżej wskazanym już art. 15o.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że pracownik socjalny kontaktujący się z osobą niepełnosprawną z powodu dysfunkcji narządu słuchu – powinien dostosować sposób komunikacji do zdolności tej osoby, w szczególności poprzez wykorzystanie środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w ustawie o języku migowym i innych środkach komunikowania się.

3) Orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności i orzeczenia niezdolności do pracy

Art. 15h powyższej ustawy wskazuje na zachowanie ważności orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, przy spełnieniu określonych w przepisach warunków, związanych m.in. z terminem utraty ważności tych orzeczeń oraz terminem złożenia wniosku o wydanie kolejnego orzeczenia.

Jednym z powodów udzielenia wsparcia z zakresu pomocy społecznej jest niepełnosprawność (art. 7 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Jednocześnie na gruncie ustawy o pomocy społecznej legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych uznawane jest za całkowitą niezdolność to pracy, która poza koniecznością spełniania określonego kryterium dochodowego, jest przesłanką do przyznania zasiłku stałego. Zgodnie z praktyką ośrodków pomocy społecznej, świadczenia z pomocy społecznej (najczęściej prawo do zasiłku stałego) jest uwarunkowane terminem ważności orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku, gdy decyzja przyznająca świadczenie z pomocy społecznej została wydana w związku z niepełnosprawnością potwierdzoną orzeczeniem i okres, na który została przyznana pomoc, jest uzależniony terminem ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, okres wskazany w decyzji ulega przedłużeniu na okres, na jaki zachowuje ważność orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, na podstawie decyzji wydanej z urzędu, a zmiana ta nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, ani jego aktualizacji.

Przedłużenie okresu, na który została przyznana pomoc nie oznacza jednak automatycznie braku możliwości zmiany decyzji z powodów, o których mowa w art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, to jest np. w sytuacji, gdy osoba lub rodzina na skutek zmiany sytuacji faktycznej (np. zmiany sytuacji dochodowej) utraci prawo do powyżej wskazanych świadczeń.

Należy również zauważyć, że decyzja o przedłużeniu terminu przyznania świadczenia w związku z przedłużeniem terminu ważności orzeczenia, dotyczyć będzie co do zasady decyzji istniejących w obrocie prawnym i to takich, których termin przyznania świadczenia wprost został uzależniony od ważności powyżej wskazanych orzeczeń. Przepisy w głównej mierze będą więc dotyczyć decyzji przyznającej zasiłek stały.

W razie wątpliwości, czy okres wskazany w danym orzeczeniu ulega przedłużeniu wskazanym w przepisach czy nie (w związku z koniecznością spełnienia określonych wymogów, o których mowa była powyżej) ośrodek pomocy społecznej może zwrócić się z prośbą o informację do właściwego organu, na podstawie art. 105 ustawy o pomocy społecznej.

Należy mieć na względzie, że samo posiadanie odpowiedniego orzeczenia nie jest jedyną przesłanką do przyznania świadczenia pieniężnego (z tytułu niepełnosprawności; uznaną w niektórych przypadkach za całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej). Jeśli więc osoba zgłosi się teraz z takim orzeczeniem (którego ważność przedłużyła się w związku z wprowadzaną regulacją) o przyznanie świadczenia, to przyznanie świadczenia będzie możliwe dopiero po weryfikacji spełniania przesłanek związanych ze spełnianiem określonych kryteriów dochodowych.

Jeżeli w związku z utratą ważności danego orzeczenia, przed wejściem w życie omawianych przepisów, zostało wszczęte postępowanie w trybie, o którym mowa w art. 106 ust. 7-11 ustawy o pomocy społecznej (tj. wszczęcie postępowania w sprawie przyznania zasiłku stałego i zawieszenie go na okres do czasu doręczenia odpowiedniego orzeczenia potwierdzającego prawo do tego świadczenia z równoczesnym przyznaniem na okres zawieszenia postępowania z urzędu zasiłku okresowego) - przedłużenie ważności tego orzeczenia w myśl powyżej wskazanych przepisów - art. 15h ust. 1, będzie mogło zostać uznane za równoznaczne z uzyskaniem wymaganego orzeczenia (na dalszy - wskazany okres).

Ponadto należy także zauważyć, że art. 15zc wskazanej na wstępie ustawy przewiduje przedłużenie ważności orzeczeń o: częściowej i całkowitej niezdolności do pracy, całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji. Przepisy określają, które orzeczenia, a w związku z tym, które świadczenia z nimi związane, zachowują ważność i na jakich warunkach.

II. W dniu 31 marca 2020 r. weszło w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 566). W § 2 w ust. 7 wskazano, że organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej udostępniają wskazane w określonych przepisach dane dotyczące osób poddanych obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tych osób, ośrodkom pomocy społecznej, na ich wniosek. W związku powyższym, w aktualnie obowiązujących przepisach jest wprost wskazana podstawa dla ośrodków pomocy społecznej do pozyskiwania danych o osobach, które w związku z zaistniałą sytuacją mogą wymagać wsparcia.

Source URL: <http://mgopslask.pl/aktualnosci/informacja-o-zmianach-w-pomocy-spoleszcznej-stan-na-3042020-r>

Odnośniki

[1] <http://mgopslask.pl/aktualnosci/informacja-o-zmianach-w-pomocy-spoleszcznej-stan-na-3042020-r>